

Warszawa, 6 grudnia 2023 roku

Sprawa: Kontrola w Drugim Urzędzie Skarbowym w Katowicach
Znak sprawy: DKS5.0812.25.2023
Kontakt:

Małgorzata Majchrzak
Naczelnik
Drugiego Urzędu Skarbowego
w Katowicach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Po rozpatrzeniu zastrzeżeń złożonych do projektu wystąpienia pokontrolnego przekazuję wystąpienie pokontrolne.

Jednostka kontrolowana

Drugi Urząd Skarbowy w Katowicach, ul. Paderewskiego 32B, 40-282 Katowice

Kierownik jednostki kontrolowanej

pani Małgorzata Majchrzak naczelnik urzędu

Zakres kontroli

Prawidłowość i skuteczność prowadzonych postępowań egzekucyjnych

Okres objęty kontrolą

Od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po okresie, jeżeli miały znaczenie dla przedmiotu kontroli

Termin przeprowadzenia czynności kontrolnych

Kontrolę przeprowadzono w trybie zwykłym w okresie od 17.08.2023 r. do 20.10.2023 r., na podstawie upoważnienia z 14.07.2023 r. nr BMI.0104.179.2023

Kontrolę przeprowadzili

- pani [] - główny specjalista (kierownik zespołu kontrolerów);
 - pan [] - główny specjalista
-

I. Ocena skontrolowanej działalności:

Biorąc pod uwagę dokonane w trakcie kontroli ustalenia, działania organu egzekucyjnego na badanej próbie spraw, oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami. Ocena wynika z przyjętych kryteriów kontroli oraz uwzględnia rodzaj i ilość stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, tj.:

1. Przewlekłość prowadzonych postępowań egzekucyjnych, w tym opóźnienia:
 - w monitorowaniu sposobu realizacji zastosowanego środka egzekucyjnego u dłużnika zajętej wierzytelności z uwagi na występujące transakcje zawierane pomiędzy nim a zobowiązanym;
 - w wystąpieniu do organu współpracującego (Belgii) z wnioskiem o udzielenie informacji o zobowiązaniu;
 - w zajęciu rachunku bankowego i wynagrodzenia za pracę;
 - w podjęciu zawieszonego postępowania egzekucyjnego;
 - w skierowaniu ponaglenia do dłużnika zajętej wierzytelności w związku z brakiem informacji o sposobie realizacji zajętej wierzytelności;
 - w uchyleniu zajęcia rachunku bankowego;
 - w sporządzeniu zawiadomienia o zmianie wysokości zajęcia skierowanego do dłużnika zajętej wierzytelności;
 - w wystąpieniu do wierzyciela o wydanie kolejnego tytułu wykonawczego na potrzeby prowadzenia egzekucji z nieruchomości;
 - w rejestrowaniu w podsystemie EGAPOLTAX tytułów wykonawczych, czynności egzekucyjnych oraz rozliczenia służby.
2. Bezczynność w poszukiwaniu majątku zobowiązanego w tym ograniczenie poszukiwania majątku zobowiązanego wyłącznie do sprawdzenia w systemie Ognivo rachunków bankowych lub do przydzielenia tytułu wykonawczego do służby.
2. Niewykorzystanie do celów egzekucji administracyjnej informacji z systemu informatycznego w zakresie rachunku bankowego i informacji z deklaracji PIT11.
3. Niezastosowanie zasady łączenia tytułów wykonawczych na jednego zobowiązanego.
4. Nieprzekazanie stosownych dokumentów umożliwiających organowi przejmującemu zbieg egzekucji realizację egzekucji łącznej ze środka egzekucyjnego w postaci zajęcia rachunku bankowego, co do którego nastąpił zbieg egzekucji.
5. Niewykorzystanie służby zewnętrznej.
6. Niewykorzystanie uprawnień wynikających z art. 71 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹.
7. Umorzenie postępowania egzekucyjnego, pomimo braku informacji od dłużnika zajętej wierzytelności o sposobie realizacji zajęcia.
8. Niepodjęcie kolejnej próby dokonania zajęcia innych wierzytelności z uwagi na nieodebranie korespondencji przez kontrahentów zobowiązanego.
9. Niezweryfikowanie w WRO-System informacji o składanych przez zobowiązanego plików JPK_VAT.
10. Niezainicjowanie działań w zakresie złożenia przez wierzyciela wniosku o zakaz prowadzenia działalności gospodarczej.

¹ dalej u.p.e.a.

11. Wezwanie zobowiązanego m.in. do uregulowania zaległości, pomimo, iż zadanie to należy do komórki do spraw wierzytelności.
12. Niepoinformowanie komornika sądowego o przekształceniu zajęcia zabezpieczającego w zajęcie egzekucyjne.
13. Nierejestrowanie lub błędne rejestrowanie w podsystemie EGAPOLTAX:
 - czynności egzekucyjnej;
 - początku zawieszenia postępowania egzekucyjnego;
 - rozliczenia służby.
14. Zarejestrowanie w podsystemie EGAPOLTAX dwukrotnie tego samego protokołu o stanie majątkowym.

II. Ustalenia stanu faktycznego

1. Ustalenia ogólne

W okresie objętym kontrolą zasady organizacji pracy Drugiego Urzędu Skarbowego w Katowicach² określały regulaminy organizacyjne wprowadzone zarządzeniami Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Drugiemu Urzędowi Skarbowemu w Katowicach³.

[dowód: akta kontroli tom I str. 15-145]

Nadzór nad prawidłowością funkcjonowania Urzędu i realizacją jego zadań sprawowali:

- pani Małgorzata Majchrzak- naczelnik urzędu⁴
- pani Aleksandra Szyszka-Zielińska - naczelnik urzędu⁵
- pani Monika Szewczulak - zastępca naczelnika⁶
- pan Grzegorz Jańta - zastępca naczelnika⁷
- pan Łukasz Gogola – zastępca naczelnika
- pan Damian Grieger – zastępca naczelnika⁸

Stan zatrudnienia w Urzędzie na:

- 1.01.2022 r. wynosił 190 osób⁹;
- 31.12.2022 r. wynosił 190 osób¹⁰. [dowód: akta kontroli tom I str. 261-262]

2. Ustalenia szczegółowe

2.1 Organizacja pracy komórek egzekucji administracyjnej

Zadania związane z egzekucją administracyjną realizował Dział Egzekucji Administracyjnej¹¹, do zadań, którego należało m.in.:

- badanie prawidłowości otrzymanych tytułów wykonawczych, zarządzeń zabezpieczenia i innych dokumentów zabezpieczenia oraz dopuszczalności prowadzenia egzekucji administracyjnej i zabezpieczenia;
- prowadzenie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych;
- zabezpieczanie należności pieniężnych;
- orzekanie w sprawach postępowania egzekucyjnego i zabezpieczającego;
- poszukiwanie majątku zobowiązanych w ramach prowadzonych postępowań egzekucyjnych i zabezpieczających;

² dalej Urząd Skarbowy lub Urząd

³ Nr 104/2019 z dnia 25 listopada 2019 r. z późn. zm. (obowiązujące do 14.03.2022 r.), Nr 40/2022 z dnia 2 marca 2022 r. z późn. zm (obowiązujące od 15.03.2022 r. do 31.12.2022 r.) oraz Nr 143/2022 z dnia 23 grudnia 2022 r. (obowiązujące od 1.01.2023 r.)

⁴ od 27.01.2023 r.

⁵ do 26.01.2022 r.

⁶ do 15.06.2023 r.

⁷ od 16.06.2023 r.

⁸ od 1.01.2023 r.

⁹ § 4020 - 187 osób, § 4010 - 3

¹⁰ § 4020 - 188 osób, § 4010 - 2

¹¹ dalej SEE

- wydawanie postanowień o zatwierdzeniu w całości albo części, bądź odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości. [dowód: akta kontroli tom I str. 15-145]

Zadania związane z egzekucją administracyjną w okresie objętym kontrolą:

- regulowały akty prawa wewnętrznego (decyzje, instrukcje) opracowane i wprowadzone do stosowania w Drugim Urzędzie Skarbowym w Katowicach zarówno przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Katowicach¹² jak i przez organ nadzoru, tj. Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach.¹³ [dowód: akta kontroli tom I str. 146-203]
- wykonywało 26 pracowników (łącznie z kierownikiem komórki SEE).¹⁴ [dowód: akta kontroli tom I str. 264]

Nadzór nad pracą komórki SEE sprawowały: pan

¹⁵ i pa ¹⁶ kierownik SEE, pani Monika Szewczulak¹⁷ i pan Grzegorz Jańta¹⁸ zastępcą naczelnika oraz pani Aleksandra Szyszka-Zielińska¹⁹ i pani Małgorzata Majchrzak²⁰ naczelnik urzędu. [dowód: akta kontroli tom I str. 266-267]

Organizacja i funkcjonowanie komórki egzekucji administracyjnej została określona decyzją Naczelnika Urzędu nr 09/2021. Pracownicy zatrudnieni w komórce SEE pracują w ramach jednego zespołu egzekucyjnego powołanego do kompleksowej obsługi spraw z zakresu egzekucji administracyjnej oraz Majątkowej Represji Karnej, zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową organu egzekucyjnego.

W ramach zespołu egzekucyjnego dokonano podziału zadań, wyodrębniając następujące zespoły:

a) zespół wszczęcia (Z1). Do zadań w tym zespole należy m.in.:

- badanie majątku zobowiązanego, historii postępowań prowadzonych uprzednio wobec zobowiązanego i typowanie środka egzekucyjnego/zabezpieczającego do zastosowania;
- wszczynanie egzekucji administracyjnej/zabezpieczającej;
- stosowanie pierwszego środka egzekucyjnego/zabezpieczającego;
- dokonywanie czynności egzekucyjnych/zabezpieczających w terenie;
- obsługa zbiegów egzekucji w ramach zastosowanego pierwszego środka egzekucyjnego/zabezpieczającego;

b) zespół orzecznictwa, egzekucji z nieruchomości, analiz egzekucyjnych (Z2). Do zadań w tym zespole należy m.in.:

- orzecznictwo w postępowaniu egzekucyjnym/zabezpieczającym;
- prowadzenie egzekucji z nieruchomości, w tym obsługa zbiegów egzekucji w zakresie egzekucji z nieruchomości;
- prowadzenie kontroli realizacji zajęć egzekucyjnych u dłużników zajętych wierzytelności;

¹² dalej: Naczelnik Urzędu

¹³ zarządzenie Nr 23/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji działania naczelników urzędów skarbowych województwa śląskiego w zakresie prowadzenia postępowań egzekucyjnych oraz decyzja nr 09/2021 Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Katowicach z dnia 13.09.2021 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania komórki egzekucji administracyjnej.

¹⁴ z czego 1 pracownik 19.04.2022 r., 1 pracownik od 1.11.2022 r., 1 pracownik od 1.06.2022 r. umowa na zastępstwo, 1 pracownik nieobecny w pracy w roku 2022, 1 pracownik przebywa na urlopie macierzyńskim od 22.07.2022 r. i 1 pracownik nieobecny w pracy od 30.12.2019 r. przebywa na urlopie wychowawczym

¹⁵ od 1.05.2016 r. do 24.02.2023 r.

¹⁶ od 25.02.2023 r. do nadal

¹⁷ od 1.09.2019 r. do 15.06.2023 r.

¹⁸ od 16.06.2023 r. do nadal

¹⁹ od 28.03.2018 do 26.01.2023 r.

²⁰ od 27.01.2023 r. do nadal

- analiza postępowań pod kątem bezskuteczności egzekucji, typowanie postępowań egzekucyjnych do umorzenia z powodu bezskuteczności egzekucji;
- c) zespół procesu (Z3). Do zadań w tym zespole należy m.in.:
- poszukiwanie majątku zobowiązanych w ramach prowadzonych postępowań egzekucyjnych i zabezpieczających;
 - typowanie i stosowanie środków egzekucyjnych/zabezpieczających;
 - występowanie za pośrednictwem Centralnego Biura Łącznikowego z wnioskiem o udzielenie informacji, powiadomienie, odzyskanie należności pieniężnych oraz o podjęcie środków zabezpieczających należności pieniężne, o których mowa w ustawie o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych;
 - obsługa zbiegów egzekucji, w tym rejestracja adnotacji ADN-1;
 - kierowanie wniosków o przeprowadzenie kontroli prawidłowości realizacji zajęć egzekucyjnych u dłużników zajętych wierzytelności do organów egzekucyjnych właściwych miejscowo;
- d) zespół czynności ewidencyjno-rejestracyjnych (Z4). Do zadań w tym zespole należy m.in.:
- badanie prawidłowości otrzymanych tytułów wykonawczych, zarządzeń zabezpieczenia i innych dokumentów zabezpieczenia oraz dopuszczalności prowadzenia egzekucji administracyjnej i zabezpieczenia;
 - rejestracja/migracja tytułów wykonawczych i zarządzeń zabezpieczenia;
 - zgłaszanie wniosków do Krajowego Rejestru Sądowego informacji dotyczących egzekucji należności pieniężnych;
 - przekazywanie tytułów wykonawczych i zarządzeń zabezpieczenia do innego organu egzekucyjnego zgodnie z właściwością miejscową.

[dowód: akta kontroli tom I str.184-188]

2.2 Ilość spraw załatwionych i pozostających do załatwienia oraz zawieszonych w 2022 roku

Na podstawie raportów z hurtowni danych WHTAX²¹ ustalono realizację tytułów wykonawczych, w tym zawieszone postępowania egzekucyjne - dane przedstawiono w poniższych tabelach.

Ponadto na podstawie Planu działalności Izby Administracji Skarbowej w Katowicach na rok 2022 ustalono, że kwota do wyegzekwowania wyznaczona dla Naczelnika Urzędu w zakresie skuteczności i efektywności poboru należności podatkowych i niepodatkowych wynosiła 32 365 070 zł.

²¹ skroszyt 4.7.5 Ruch tytułów wykonawczych - stany ilościowe, skroszyt 4.7.11 Ruch tytułów wykonawczych - stany wartościowe, skroszyt 4.6.3 Zestawienie tytułów wykonawczych według sposobu zakończenia

a) Tabela nr 1 Realizacja tytułów wykonawczych ogółem

Okres	Liczba tytułów wykonawczych do załatwienia / Kwota zaległości (zł)	Liczba tytułów wykonawczych, które wpłynęły w okresie sprawozdawczym / Kwota zaległości (zł)	Liczba tytułów wykonawczych załatwionych, w tym:				Liczba tytułów wykonawczych pozostająca do załatwienia / Kwota zaległości (zł)
			Ogółem / Kwota zaległości (zł)	E0 ²² / Kwota zaległości (zł)	E2 ²³ / Kwota zaległości (zł)	E9 ²⁴ / Kwota zaległości (zł)	
I-XII 2022 r.	58 111 / 171 594 897	28 189 / 449 597 979	32 316 / 496 686 544	14 261 / 47 088 566	1 387 / 2 293 048	6 900 / 272 060 370	53 984 / 124 506 332

[dowód: akta kontroli tom I str. 265]

Powyższe dane wskazują, że w 2022 r. załatwiono 32 316 tytułów wykonawczych ogółem (tj. 37,45% wszystkich tytułów do załatwienia w 2022 r.) na kwotę zaległości w wysokości 496 686 544 zł (tj. 79,95% ogólnej kwoty zaległości objętej tytułami wykonawczymi do załatwienia w 2022 r.), w tym:

- 14 261 tytułów poprzez E0 (tj. 44,13% tytułów załatwionych w 2022 r.) na kwotę zaległości w wysokości 47 088 566 zł (tj. 9,48% kwoty zaległości objętej tytułami załatwionymi w 2022 r.);
- 6 900 tytuły poprzez E9 (tj. 21,35% tytułów załatwionych w 2022 r.) na kwotę zaległości w wysokości 272 060 370 zł (tj. 54,78% kwoty zaległości objętej tytułami załatwionymi w 2022 r.);
- 1 387 tytuły poprzez E2 (tj. 4,3 % tytułów załatwionych w 2022 r.) na kwotę 2 293 048 zł (tj. 0,46% kwoty zaległości objętej tytułami załatwionymi w 2022 r.).

b) Tabela nr 2 Realizacja tytułów wykonawczych o kodzie klasyfikacji SM²⁵

Okres	Liczba tytułów wykonawczych (SM) do załatwienia / Kwota zaległości (zł)	Liczba tytułów wykonawczych (SM), które wpłynęły w okresie sprawozdawczym / Kwota zaległości (zł)	Liczba tytułów wykonawczych (SM) załatwionych, w tym:				Liczba tytułów wykonawczych (SM) pozostająca do załatwienia / Kwota zaległości (zł)
			Ogółem / Kwota zaległości (zł)	E0 / Kwota zaległości (zł)	E2 / Kwota zaległości (zł)	E9 / Kwota zaległości (zł)	
I-XII 2022 r.	8 345 / 103 158 826	9 087 / 360 438 211	9 286 / 401 557 982	6 591 / 41 119 772	134 / 1 687 264	1 207 / 235 423 336	8 146 / 62 039 055

[dowód: akta kontroli tom I str. 265]

Powyższe dane wskazują, że w 2022 r. załatwiono 9 286 tytułów wykonawczych o kodzie klasyfikacji SM (tj. 53,27% wszystkich tytułów o kodzie klasyfikacji SM do załatwienia w 2022 r.) na kwotę zaległości w wysokości 401 557 982 zł (tj. 86,62% ogólnej kwoty zaległości objętej tytułami wykonawczymi o kodzie klasyfikacji SM do załatwienia w 2022 r.), w tym:

- 6 591 tytułów poprzez E0 (tj. 71% tytułów załatwionych w 2022 r.) na kwotę zaległości w wysokości 41 119 772 zł (tj. 10,24% kwoty zaległości objętej tytułami załatwionymi w 2022 r.);

²² zapłata²³ Umorzenie (brak wymagalności, umorzenie.....)²⁴ Umorzenie (bezskuteczność egzekucji)²⁵ podatki stanowiące dochód budżetu państwa

2.3.1 Ewidencjonowanie tytułów wykonawczych w podsystemie EGAPOLTAX

Na podstawie analizy 33 spraw oraz złożonych wyjaśnień stwierdzono, że ewidencjonowanie w podsystemie EGAPOLTAX tytułów wykonawczych, w tym elektronicznych tytułów wykonawczych odbywało się w sposób poprawny i terminowy poza czterema uchybieniami gdzie z opóźnieniem sięgającym od 38 do 99 dni zaewidencjonowano tytuł wykonawczy w podsystemie EGAPOLTAX, licząc od daty jego wpływu do komórki egzekucji (sprawa nr 16008869, 16379074, 16214811, 16214836). [dowód: akta kontroli tom III str.204-405; tom V str. 469-667; tom VI str.1-665; tom IX 1-212]

Z wyjaśnień złożonych wynika, że przyczyną powyższego było m.in. obciążenie pracą, tj. duża ilość wpływających tytułów wykonawczych oraz prowadzenie czynności zmierzające do potwierdzenia właściwości organu egzekucyjnego. [dowód: akta kontroli tom I str. 335-414; 453-469]

2.3.2 Wszczynianie egzekucji

Na podstawie analizy 33 spraw stwierdzono, że organ egzekucyjny w sposób prawidłowy i terminowy dokonywał wszczęcia egzekucji administracyjnej.

2.3.3 Podejmowanie czynności w toku postępowania egzekucyjnego

a) Działania związane z poszukiwaniem majątku zobowiązanego

Na podstawie analizy 33 spraw oraz złożonych wyjaśnień stwierdzono:

1) nieprawidłowości w zakresie:

- beczynności w poszukiwaniu majątku zobowiązanego sięgające od 125 do 293 dni, licząc m.in. od daty wpływu do Urzędu informacji z banku lub daty sporządzenia wydruku z aplikacji KAWA do daty sporządzenia zawiadomienia o zajęciu wynagrodzenia za pracę lub daty sporządzenia wydruku z KRS (sprawa nr 13659002, 16683035, 15274719, 15029450, 16379074, 17811353); [dowód: akta kontroli tom II str. 1-45; tom V str. 154-221, tom V str. 349-368; tom VIII str.387-656; tom V; str. 469-667; tom V str. 87-153]

Z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Urzędu wynika m.in., że przyczyną powyższego był natłok spraw, brak składników majątkowych, co do których mogłaby być prowadzona skuteczna egzekucja. [dowód: akta kontroli tom I str. 300-329; 419-447; 453-469]

- ograniczenie poszukiwania majątku zobowiązanego²⁸ wyłącznie do 1-krotnego sprawdzenia w systemie Ognivo rachunków bankowych lub do 2-krotnego sprawdzenia w systemie Ognivo rachunków bankowych i 4-krotnego przydzielenia tytułu wykonawczego do służby (sprawa nr 12316997, 15635348). [dowód: akta kontroli tom II str.1-45; tom II str. 356-415]

Z wyjaśnień złożonych wynika, że zobowiązana posiada wiele tytułów wykonawczych, które realizowane są na bieżąco. W okresie od 24.03.2022 r. (data wpływu tytułu wykonawczego) do 26.09.2022 r. (data zakończenia egzekucji w podsystemie EGAPOLTAX) na podstawie tytułu wykonawczego dokonano zajęć rachunków bankowych (Santander Bank Polska S.A. i Getin Noble Bank S.A. - brak środków pieniężnych na rachunkach). Sprawa była również przydzielona do służby: 12.05.2022 r. (sporządzenie protokołu o stanie majątkowym), 20.07.2022 r. (pobranie należności u zobowiązanego), 13.09.2022 r. (relacja o niemożności dokonania czynności - nie zastano zobowiązaną) oraz 21.09.2022 r. (pobranie należności u zobowiązanego - ostateczne). Ponadto ww. okresie 3-krotnie poszukiwano majątku zobowiązaną poprzez czynność INFA. [dowód: akta kontroli I tom str. 335-414]

²⁸ w okresie od 24.05.2021 r. do 15.02.2022 r. oraz od 25.03.2022 r. do 21.09.2022 r.

- 1 207 tytułów poprzez E9 (tj. 13% tytułów załatwionych w 2022 r.) na kwotę zaległości w wysokości 235 423 336 zł (tj. 58,63% kwoty zaległości objętej tytułami załatwionymi w 2022 r.);
- 134 tytuły poprzez E2 (tj. 1,44% tytułów załatwionych w 2022 r.) na kwotę 1 687 264 zł (tj. 0,42% kwoty zaległości objętej tytułami załatwionymi w 2022 r.).

Zatem analiza danych w zakresie realizacji tytułów wykonawczych wykazała, że wyznaczona dla Naczelnika Urzędu kwota do wyegzekwowania została wykonana.

c) Tabela nr 3 Zawieszone tytuły wykonawcze

Okres	Liczba tytułów wykonawczych zawieszonych, w tym:		Zadłużenie bieżące główne, w tym:	
	Ogółem	Klasyfikacji spraw o kodzie SM	Ogółem (zł)	Klasyfikacji spraw o kodzie SM (zł)
I-XII 2022 r.	4 222	856	260 037 820	246 666 054

[dowód: akta kontroli tom I str. 265]

Powyższe dane wskazują, że w ogólnej liczbie 4 222 zawieszonych tytułów wykonawczych w 2022 r. - 20,27% stanowią tytuły wykonawcze o kodzie klasyfikacji SM. Natomiast w ogólnej kwocie zadłużenia w wysokości 260 037 820 zł - 94,86% to kwota zadłużenia dotycząca tytułów wykonawczych o kodzie klasyfikacji SM.

2.3 Przebieg postępowania egzekucyjnego

Na podstawie analizy 33 spraw o łącznej kwocie 5 794 531,20 zł²⁶, kontroli poddano:

- ewidencjonowanie tytułów wykonawczych w podsystemie EGAPOLTAX;
- wszczynanie egzekucji administracyjnej;
- działania związane z poszukiwaniem majątku zobowiązanego;
- stosowanie środków egzekucyjnych oraz przebieg realizacji dokonanych zajęć egzekucyjnych;
- zasadność kontynuowania lub zakończenia postępowania egzekucyjnego w kontekście podjętych czynności egzekucyjnych;
- rejestrowanie czynności egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX.

Ponadto na podstawie analizy 11 spraw o łącznej kwocie 614 515,40 zł²⁷, kontroli poddano:

- stosowanie instytucji zawieszenia postępowania egzekucyjnego;
- rejestrowanie okresów i kodów podstawy prawnej zawieszenia lub wstrzymania postępowania egzekucyjnego w podsystemie EGAPOLTAX.

Szczegółowe ustalenia przedstawiono poniżej.

²⁶ wybranych do kontroli, na podstawie raportów z hurtowni danych WHTAX („lista tytułów wykonawczych według sposobu zakończenia”, „tytuły wystawione przez wierzyciela o zadanym numerze NIP”, „lista tytułów wykonawczych zawieszonych w okresie sprawozdawczym”) oraz raportów przekazanych przez Departament Analiz Krajowej Administracji Skarbowej, niestatystyczną metodą poprzez losowy dobór próby - sprawa nr 10745152, 14735353, 10859346, 15229900, 16740854, 15029450, 12316997, 13659002, 19361036, 15705190, 16008869, 16379074, 17811353, 16683035, 19159299, 14863179, 14865965, 15062927, 15274719, 15443530, 1563548, 18910883, 14786921, 14788742, 15097330, 15189179, 15881466, 15884172, 16363889, 17366119, 18641533, 16214811, 16214836.

²⁷ sprawa nr 19242869, 18686858, 17609399, 17432318, 16871762, 16094810, 15739264, 15460032, 14918134, 14893717, 15063082.

Osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości: pani kontroler skarbowy, pani starszy kontroler skarbowy, pani ekspert skarbowy, pani I ekspert skarbowy, pani I ekspert skarbowy, pani I ekspert skarbowy, pani I ekspert skarbowy, pani I starszy ekspert skarbowy, pani

Osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości z tytułu nadzoru: pani kierownik działu, pan kierownik działu, pani Monika Szewczulak zastępca naczelnika, pan Grzegorz Jańta zastępca naczelnika, pani Aleksandra Szyszka-Zielińska naczelnik urzędu, pani Małgorzata Majchrzak naczelnik urzędu.

- braku w aktach egzekucyjnych RNDC z 18.05.2023 r. i 16.08.2023 r. (sprawa nr 16683035, 16379074, 14788742). (dowód: akta kontroli tom V str.154-221; tom V str. 469-667; tom VII str. 1-334)

- niewykorzystania służby zewnętrznej, tj. przydzielenia tytułów wykonawczych do służby (sprawa nr 15097330); /dowód: akta kontroli tom VIII str. 1-386/

Z wyjaśnień złożonych wynika, że w toku wcześniejszych postępowań przydzielano sprawę do służby celem dokonania ustaleń (brak kontaktu z zobowiązaną, kontakt z rodziną zobowiązanej). /dowód: akta kontroli tom I str.453-469/

- niewykorzystania uprawnień wynikających z art. 71 § 1 u.p.e.a. celem nakazania zobowiązanemu wyjawienia majątku (sprawa nr 15097330); [dowód: akta kontroli tom VIII str.1-386]

9/20

- niepodjęcia kolejnej próby dokonania zajęcia innych wierzytelności (czynność nr 56065202, 56069064, 57954858) z uwagi na nieodebranie korespondencji przez kontrahentów zobowiązanego (sprawa nr 16214811 i 16214836); [dowód: akta kontroli tom VI str.1-665]

Z wyjaśnień złożonych wynika m.in., że na dzień dokonania zajęcia przez organ egzekucyjny był to jedyny znany adres do doręczeń w związku z powyższym brak możliwości doręczenia zawiadomienia pod inny adres. [dowód: akta kontroli tom I str. 453-469]

Złożone wyjaśnienia potwierdzają stan faktyczny oraz nie wnoszą żadnych nowych okoliczności mających wpływ na ustalenia kontroli.

Należy zaznaczyć, że w razie niemożności doręczenia pisma przez operatora pocztowego, pisma doręcza się za pokwitowaniem m.in. przez swoich pracowników (art. 39 § 3 pkt 2 Kpa).

- umorzenie postępowania egzekucyjnego (na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a.) 29.07.2022 r., pomimo braku informacji od dłużnika zajętej wierzytelności o sposobie realizacji zajęcia (czynność nr 54392368, 54396141, 56420534) (sprawa nr 14788742); dowód: akta kontroli tom VIII str.1-334]

Z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Urzędu wynika m.in., że na dzień wydania postanowienia i braku odpowiedzi na zajęcie od dłużników wierzytelności, postępowanie prowadzone w stosunku do zobowiązanej zostało umorzone jedynie w części (zajęcie o numerze czynności 54392368 pozostało otwarte po zamknięciu sprawy numer 14788742). Zatem nie istniało ryzyko utraty majątku. [dowód: akta kontroli tom I str. 453-469]

Wyjaśnienia Naczelnika Urzędu potwierdzają stan faktyczny oraz nie wnoszą żadnych nowych okoliczności mających wpływ na zmianę ustaleń kontroli.

Należy zwrócić uwagę, że stwierdzenie bezskuteczności egzekucji w toku postępowania egzekucyjnego, powinno być udokumentowane informacjami o braku majątku, z którego można prowadzić efektywną egzekucję administracyjną. Zatem niedopuszczalne jest, aby organ egzekucyjny umarzał postępowanie nie mając informacji o skuteczności zastosowanego środka egzekucyjnego.

W toku kontroli stwierdzono również, że podejmowano działania związane z poszukiwaniem majątku zobowiązanego (poza ww. nieprawidłowościami i uchybieniami) wykorzystując w tym celu informacje o zobowiązanym i jego majątku:

- zgromadzone w toku postępowań egzekucyjnych innych należności;
- wynikające z akt rejestracyjnych;
- zawarte w systemach informatycznych i aplikacjach, do których Urząd ma dostęp;
- wszelkie inne, dopuszczalne prawem, źródła informacji chociażby poprzez wykorzystanie służby zewnętrznej, tj. przydzielenie tytułów wykonawczych do służby (z wyłączeniem ww. przypadku).

W przypadku, gdy uzyskane informacje o zobowiązanym i jego majątku były niewystarczające pozyskiwano informację o zobowiązanym i jego majątku od podmiotów zewnętrznych, korzystając z uprawnień wynikających z art. 36 § 1 u.p.e.a.

b) Stosowanie środków egzekucyjnych oraz przebieg realizacji dokonanych zajęć egzekucyjnych

Na podstawie analizy 33 spraw oraz złożonych wyjaśnień stwierdzono:

a) nieprawidłowości w zakresie:

- niemonitorowania sposobu realizacji zastosowanego środka egzekucyjnego u dłużnika zajętej wierzytelności z uwagi na występujące transakcje zawierane pomiędzy nim a zobowiązanym. Ponadto nie skorzystano z uprawnień

wynikających z art. 71a u.p.e.a. w zakresie przeprowadzenia kontroli prawidłowości realizacji zastosowanego środka egzekucyjnego (sprawa nr 15029450). [dowód: akta kontroli tom VIII str.387-656]

Z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Urzędu wynika m.in., że od dnia otrzymania odpowiedzi w 2022 r. - dłużnik zajętej wierzytelności nie wykazywał faktur pomiędzy nim a zobowiązaną spółką, aż do 27.03.2023 r. kiedy to zobowiązana spółka złożyła JPK za I/2023 wykazując fakturę pomiędzy nią a dłużnikiem zajętej wierzytelności. Ponadto Naczelnik Urzędu wyjaśnia, że organ egzekucyjny 9.08.2023 r. powziął wiedzę o ponownej współpracy między dłużnikiem a zobowiązanym i w tym też dniu wystosował pismo do dłużnika zajętej wierzytelności z zapytaniem kiedy i w jaki sposób uregulowano należności z tytułu faktur wystawionych 12.01.2023 r., 24.03.2023 r. i 30.06.2023 r. Dłużnik poinformował, że faktury zostały zapłacone gotówką 12.04.2023 r., 22.06.2023 r. i 14.07.2023 r. Organ egzekucyjny pismem 8.09.2023 r. wezwał dłużnika zajętej wierzytelności do pilnej realizacji zajęcia z 28.02.2022 r., jednakże nie nastąpiła realizacja zajęcia wierzytelności. Wobec powyższego sprawa została skierowana do pracownika SEE zajmującego się prowadzeniem kontroli dłużników zajętej wierzytelności w celu przeprowadzenia kontroli w trybie art. 71a u.p.e.a. [dowód: akta kontroli tom I str. 453-469, 479-482]

Należy zwrócić uwagę, że wydruk pliku JPK_VAT z WRO-System został sporządzony 9.08.2023 r. (po wpływie do Urzędu zawiadomienia o planowanej kontroli) i w tej dacie organ egzekucyjny podjął dopiero czynności celem wyjaśnienia sposobu realizacji zajęcia przez dłużnika zajętej wierzytelności pomimo, że plik JPK wpłynął do Urzędu 27.03.2023 r. Zatem złożone wyjaśnienia nie wnoszą żadnych nowych okoliczności, które mają wpływ na zmianę ustaleń kontroli, co więcej potwierdzają dokonane ustalenia.

- niewykorzystania do celów egzekucji administracyjnej informacji z systemu informatycznego w zakresie:
 - rachunku bankowego w MBANK/Oddział Bankowości Detalicznej (sprawa nr 12316997, 13659002);
 - PIT-11 (sprawa nr 19361036). [dowód: akta kontroli tom II str. 1-70]
- niezastosowania zasady łączenia tytułów wykonawczych na jednego zobowiązanego, tj. nie objęto tytułu wykonawczego nr 12316997 zawiadomieniem o zajęciu rachunku bankowego (sprawa nr 13659002). [dowód: akta kontroli tom II str. 1-45]

Z wyjaśnień Naczelnika Urzędu wynika, że przyczyną powyższego była znaczna ponadprzeciętna ilość obowiązków przydzielonych pracownikom do wykonania na rejonie 2. Standardowa obsada osobowa na rejonach egzekucyjnych wynosi 3 osoby. W okresie od stycznia 2020 r. do października 2022 r., rejon 2 obsługiwany był przez 2 pracowników, co wynikało z faktu przebywania 3 pracownika na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Powyższe spowodowało powstanie zaległości na wskazanym rejonie, które w sposób systematyczny nadrabiane są do dnia dzisiejszego. Praca w okrojonym składzie osobowym powodowała braki czasowe, co uniemożliwiło szybkie powracanie do realizacji wcześniej już wszczętych postępowań egzekucyjnych w celu dokonywania kolejnych czynności. Powyższy stan osobowy został uzupełniony w październiku 2022 r., poprzez przesunięcie jednego pracownika z rejonu 3 na rejon 2 w celu umożliwienia terminowej realizacji powierzonych obowiązków. [dowód: akta kontroli tom I str. 303-329]

W sprawie 19361036 wyjaśniono, że zgodnie z art. 7 § 2 u.p.e.a. organ egzekucyjny stosuje środki egzekucyjne, które prowadzą bezpośrednio do wykonania obowiązku, a spośród kilku takich środków - środki najmniej uciążliwe dla zobowiązanego. Kierując się powyższą zasadą pierwszym zastosowanym środkiem

w przedmiotowej sprawie było zajęcie rachunku bankowego. Z uwagi na fakt, iż zastosowany środek egzekucyjny okazał się skuteczny powodując wyegzekwowanie należnej kwoty, odstąpiono od stosowania innych środków egzekucyjnych. [dowód: akta kontroli tom I str. 303-329]

Należy zaznaczyć, że zastosowany środek egzekucyjny w postaci zajęcia rachunku bankowego faktycznie był skuteczny, lecz nie na tyle, aby bank mógł przekazać jakiegokolwiek środki pieniężne. Przeszkodą w realizacji zajęcia, jak poinformował bank, był brak środków na zajętych rachunkach bankowych. Zatem organ egzekucyjny posiadając informację o przeszkodzie w realizacji zajęcia winien niezwłocznie podjąć działania celem zastosowania kolejnego środka egzekucyjnego m.in. w postaci zajęcia wynagrodzenia za pracę. Tym bardziej, że egzekucja prowadzona była wobec osoby świadczącej pracę w kontrolowanej jednostce. Bezczynność organu egzekucyjnego umożliwiła zobowiązanej spłatę zaległości poprzez dokonanie, w krótkim odstępie czasu, dwóch wpłat bez ponoszenia dodatkowych kosztów egzekucyjnych.

- nieprzekazania stosownych dokumentów umożliwiających organowi przejmującemu zbieg egzekucji realizację egzekucji łącznej ze środka egzekucyjnego w postaci zajęcia rachunku bankowego, co do którego nastąpił zbieg egzekucji (sprawa nr 17811353). [dowód: akta kontroli tom V str. 291-348]

Z wyjaśnień złożonych wynika m.in., że ZUS (organ, który przejął zbieg egzekucji) nie wzywał do przekazania adnotacji celem prowadzenia łącznej egzekucji z uwagi na fakt, iż bank nie przekazuje żadnych środków tytułem realizacji zajęcia. [dowód: akta kontroli tom I str. 419-447]

Zgodnie z pkt. 17.2. instrukcji w przypadku stwierdzenia łącznej egzekucji z określonego składnika majątkowego przez inny organ egzekucyjny, pracownik niezwłocznie sporządza i przekazuje stosowne dokumenty umożliwiające organowi przejmującemu zbieg egzekucji i realizację egzekucji łącznej ze środka egzekucyjnego, co do którego nastąpił zbieg.

- opóźnienia sięgającego 384 dni z wystąpieniem do organu współpracującego (Belgii) z wnioskiem o udzielenie informacji o zobowiązanym, licząc od daty (18.07.2022 r.) pozyskania informacji o fakcie przebywania zobowiązanego poza granicami kraju. Przedmiotowy wniosek został sporządzony 16.08.2023 r., tj. po wpływie zawiadomienia o planowanej kontroli (sprawa nr 16683035). [dowód: akta kontroli tom V str. 154-221]

Z wyjaśnień złożonych wynika m.in., że przyczyną powyższego było duże obciążenie pracą oraz doświadczeniem w zakresie zerowej skuteczności wniosków kierowanych do państw obcych (na przestrzeni ostatnich pięciu lat wszystkie wnioski kierowane do państw obcych zakończyły się brakiem informacji na temat zobowiązanych lub brakiem informacji o majątku). Państwo obce w odpowiedzi na wniosek zaleciło nie wszczynać procedury odzyskania wierzytelności z uwagi na brak majątku. [dowód: akta kontroli tom I str. 419-447]

Złożone wyjaśnienia są sprzeczne ze stanem faktycznym. Naczelnik Urzędu w złożonych wyjaśnieniach wskazał na zerową skuteczność wniosków kierowanych do państw obcych, mimo to wystąpił do organu współpracującego w Belgii uznając takie działanie za zasadne i celowe. Zatem złożone wyjaśnienia nie wnoszą żadnych nowych okoliczności i dowodów, które mają wpływ na zmianę ustaleń kontroli.

- niewystąpienia do wierzyciela o wydanie kolejnego tytułu wykonawczego na potrzeby prowadzenia egzekucji z nieruchomości (sprawa nr 15097330). [dowód: akta kontroli tom VIII str. 1-386]

Z wyjaśnień wynika, że w związku z przeprowadzoną analizą szacunkowych wartości posiadanych nieruchomości (szacunkowa wartość lokalu mieszkalnego wg danych CRCM 274 000 zł, szacunkowa wartość garażu wg danych CRCM 27 000 zł) oraz

biorąc pod uwagę ogólny stan zaległości zobowiązanej (na dzień 28.03.2022 r.) 19 531 818,15 zł oraz fakt, że nieruchomości stanowią współwłasność zobowiązanej odstąpiono od prowadzenia egzekucji z przedmiotowych nieruchomości. [dowód: akta kontroli tom I str. 453-469]

Zaznaczyć, należy, że wysokość zaległości zobowiązanego oraz fakt, że nieruchomość stanowi współwłasność małżeńską nie jest przeszkodą wnioskowania do wierzyciela o wydanie kolejnych tytułów wykonawczych celem prowadzenia egzekucji z nieruchomości. Zatem złożone wyjaśnienia nie wnoszą, żadnych nowych okoliczności i dowodów które mają wpływu na zmianę ustaleń kontroli.

Osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości: pani samodzielny referent, pani kontroler skarbowy, pani I ekspert skarbowy, pani ekspert skarbowy, pani ekspert skarbowy, pani ekspert skarbowy, pani ekspert skarbowy, pani ekspert skarbowy, pani starszy ekspert skarbowy, pani starszy ekspert skarbowy.

Osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości z tytułu nadzoru: p. kierownik działu, pani Monika Szewczulak zastępca naczelnika, pan Grzegorz Jańta zastępca naczelnika, pani Aleksandra Szyszka-Zielińska naczelnik urzędu, pani Małgorzata Majchrzak naczelnik urzędu.

Skutkiem powyższych nieprawidłowości jest zmniejszenie skuteczności podejmowanych działań.

b) uchybienia w zakresie:

- opóźnienia sięgającego 71 dni w dokonaniu zajęcia rachunku bankowego w Banku Handlowym w Warszawie SA, licząc od daty wpływu aktualizacji tytułu wykonawczego do komórki egzekucji (sprawa nr 15443530); [dowód: akta kontroli tom V str. 62-86]

Z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Urzędu wynika m.in., że w systemie istniało zarejestrowane oświadczenie Banku Handlowego S.A. w Warszawie z 3.04.2019 r., dotyczące innej sprawy (sprawa nr 620950) mówiące o braku środków na rachunku bankowym (czynność nr 1738716). Po kolejnej analizie prowadzonego postępowania dokonano zajęcia rachunku ww. Banku. [dowód: akta kontroli tom I str. 419-447] Wyjaśnienia Naczelnika Urzędu nie wnoszą żadnych nowych okoliczności i dowodów, które mają wpływ zmianę ustaleń kontroli.

- opóźnienia sięgającego 112 dni w zajęciu wynagrodzenia za pracę, licząc od pozyskania informacji o płatniku zobowiązanego (sprawa nr 19159299); [dowód: akta kontroli tom V str. 1-61]

Przyczyną powyższego było spiętrzenie spraw na rejonie wynikające z konieczności pracy w zmniejszonym składzie osobowym (dwóch pracowników zamiast trzech). [dowód: akta kontroli tom I str. 419-447]

Złożone przez Naczelnika Urzędu wyjaśnienia potwierdzają ustalony stan faktyczny.

- opóźnienia sięgającego 18 dni w uchyleniu zajęcia rachunku bankowego (czynność nr 46624227), licząc od wyegzekwowania należności objętej tytułem wykonawczym (sprawa nr 14863179); [dowód: akta kontroli tom V str. 369-468]

Z wyjaśnień wynika, że organ egzekucyjny uchylił zajęcie rachunku bankowego w związku z uregulowaniem należności dopiero po telefonicznej interwencji zobowiązanej. [dowód: akta kontroli tom I str. 419-447]

Złożone wyjaśnienia potwierdzają ustalony stan faktyczny.

- opóźnienia sięgającego od 44 do 101 dni w sporządzeniu ponaglenia do dłużnika zajętej wierzytelności (czynność nr 53577089, 48553238)

w związku z brakiem informacji o sposobie realizacji zajętej wierzytelności (sprawa nr 15029450); [dowód: akta kontroli tom VIII str.387-656]

Z wyjaśnień wynika m.in., że w przedmiotowej sprawie ponaglenia zostały dokonane w jak najkrótszym możliwym czasie, tj. w momencie analizy akt egzekucyjnych. [dowód: akta kontroli tom I str. 453-469]

Wyjaśnienia Naczelnika Urzędu potwierdzają ustalony stan faktyczny.

- opóźnienia sięgającego 322 dni w sporządzeniu zawiadomienia o zmianie wysokości zajęcia (czynność nr 48553238, 53577089, 48550993) skierowanego do dłużnika zajętej wierzytelności (sprawa nr 15029450); [dowód: akta kontroli tom VIII str. 387-656]

Z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Urzędu wynika m.in., że nie dokonano aktualizacji w chwili otrzymania informacji od wierzyciela z uwagi na fakt, iż zobowiązania mogły być egzekwowane z zastawu skarbowego na ruchomości (Peugeot Partner). [dowód: akta kontroli tom I str. 453-469]

Wyjaśnienia Naczelnika Urzędu nie wnoszą żadnych nowych okoliczności, które mają wpływ na zmianę ustaleń kontroli.

- nie zweryfikowano w WRO-System informacji o składanych przez zobowiązanego plików JPK_VAT wykazujących transakcje z kontrahentami celem ewentualnego zajęcia innych wierzytelności (sprawa nr 16683035); [dowód: akta kontroli tom V str. 154-221]

Z wyjaśnień złożonych wynika, że w WRO-System brak transakcji podmiotu w plikach JPK_VAT złożonych za okres 06/2022 – 08/2023. [dowód: akta kontroli tom I str. 419-447]

Należy zważyć, że organ egzekucyjny nie weryfikował danych w WRO-Systemie w zakresie plików JPK pod kątem wystąpienia ewentualnych transakcji celem dokonania zajęcia wierzytelności. Weryfikacji dokonano dopiero 14.09.2023 r., tj. w trakcie niniejszej kontroli poprzez sporządzenie wydruku z WRO-System.

- nie podjęto działań celem weryfikacji prowadzonego postępowania egzekucyjnego pod kątem możliwości inicjowania przez komórkę wierzycielską wniosku o zakaz prowadzenia działalności gospodarczej (sprawa nr 16683035); [dowód: akta kontroli tom V str. 154-221]

Naczelnik Urzędu w złożonych wyjaśnieniach poinformował, że nie podjęto działań pod kątem złożenia wniosku o zakaz prowadzenia działalności gospodarczej (działalność zawieszona od 28.02.2023 r.). [dowód: akta kontroli tom I str.419-447]

Zgodnie z pkt. 15.4 instrukcji pracownik, któremu powierzono prowadzenie postępowania egzekucyjnego, zobowiązany jest do weryfikacji prowadzonych postępowań pod kątem możliwości inicjowania przez pracowników komórki spraw wierzycielskich wniosków o zakaz prowadzenia działalności gospodarczej.

- skierowania do zobowiązanego wezwania (w trybie art. 36 u.p.e.a.) w którym m.in. wezwano go do uregulowania zaległości (sprawa nr 15189179); [dowód: akta kontroli tom V str. 369-468]

Naczelnik Urzędu w złożonych wyjaśnieniach potwierdził, że w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego w związku z istnieniem zaległości wysłane zostało wezwanie do udzielenia informacji o sytuacji majątkowej wraz z wezwaniem zobowiązanego do uregulowania zaległości. [dowód: akta kontroli tom I str. 453-469]

Należy zaznaczyć, że zgodnie z regulaminem organizacyjnym urzędu zadanie polegające na wykonywaniu czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego, w tym podejmowanie działań informacyjnych i dyscyplinujących należy do wierzyciela, a nie do organu egzekucyjnego.

- niepoinformowania komornika sądowego o przekształceniu zajęcia zabezpieczającego (świadczenia z ubezpieczenia społecznego) w zajęcie egzekucyjne, pomimo, że właściwym do prowadzenia egzekucji z tego środka był komornik sądowy (sprawa nr 15097330). [dowód: akta kontroli tom VIII str. 1-386]

Naczelnik Urzędu w złożonych wyjaśnieniach potwierdziła, że nie poinformowano komornika sądowego o przekształceniu zabezpieczenia w egzekucję z uwagi, że organ sądowy prowadzi łączną egzekucję ze świadczenia zobowiązanej na podstawie innych tytułów wykonawczych. [dowód: akta kontroli tom I str. 453-469]
Wyjaśnienia Naczelnik Urzędu potwierdzają dokonane ustalenia kontroli.

W toku kontroli stwierdzono również, że podejmowano czynności egzekucyjne, w tym stosowano środki egzekucyjne, zmierzające do zakończenia prowadzonego postępowania egzekucyjnego poprzez zapłatę należności bądź do umorzenia tych postępowań w przypadkach przewidzianych przepisami prawa, uwzględniając zasadność dokonywania tych czynności w oparciu o spodziewane efekty finansowe w stosunku do niezbędnych do poniesienia nakładów. Działania podejmowane, w toku egzekucji administracyjnej były uzależnione od okoliczności konkretnej sprawy (np. wysokość egzekwowanych należności) oraz zmierzały do wykonania zobowiązania.

c) Stosowanie instytucji zawieszenia postępowania egzekucyjnego

Na podstawie analizy 11 spraw oraz złożonych wyjaśnień stwierdzono uchybienia polegające na:

- 1) z opóźnieniem sięgającym 140 dni podjęto zawieszone postępowanie egzekucyjne, licząc od daty wpływu do komórki egzekucji informacji o ustaniu przyczyny zawieszenia postępowania egzekucyjnego (sprawa nr 15739264). [dowód: akta kontroli tom IV str. 351-382]

Z wyjaśnień złożonych wynika m.in., że organ egzekucyjny oczekiwał na pismo wierzyciela w sprawie podjęcia zawieszonego postępowania egzekucyjnego, gdyż przedmiotowe postępowanie było zawieszone na żądanie wierzyciela. [dowód: akta kontroli tom I str. 272-295]

Zauważono, że w przedmiotowej sprawie organ egzekucyjny został poinformowany przez wierzyciela o ustaniu przyczyny zawieszenia postępowania egzekucyjnego (pismo z 17.03.2023 r. nr 2417-SEW-2.4020.24.2022.20.AL), a mimo to zawieszone postępowanie egzekucyjne podjął dopiero po 140 dniach od pozyskania ww. informacji. Co więcej w uzasadnieniu postanowienia w sprawie podjęcia zawieszonego postępowania egzekucyjnego organ egzekucyjny wskazał przyczynę ustania zawieszonego postępowania egzekucyjnego dokładnie tą, którą przekazał mu wierzyciel ww. pismem.

- 2) w postanowieniu w sprawie zawieszenia postępowania egzekucyjnego wskazano błędną datę początkową zawieszenia postępowania egzekucyjnego, tj. 6.09.2022 r. zamiast 31.08.2022 r. (sprawa nr 17432318). [dowód: akta kontroli tom IV str. 571-588]

Z wyjaśnień wynika, że przyczyną powyższego był błąd pracownika. [dowód: akta kontroli tom I str. 272-295]

Ponadto, na badanej próbie spraw, stwierdzono, że:

- zasadnie zawieszano postępowania egzekucyjne;
- wydawano postanowienia w sprawie zawieszenia postępowania egzekucyjnego, w których wskazywano podstawę prawną zawieszenia postępowania egzekucyjnego zgodną z art. 56 § 1 u.p.e.a;
- informowano zobowiązanego o podjęciu zawieszonego postępowania egzekucyjnego, w przypadku ustania przyczyny zawieszenia postępowania egzekucyjnego.

W analizowanych sprawach nie wystąpiły przesłanki umorzenia postępowania egzekucyjnego wynikające z art. 59 § 1 pkt 5 u.p.e.a.

d) Zasadność kontynuowania lub zakończenia postępowania egzekucyjnego w kontekście podjętych czynności egzekucyjnych

Na podstawie analizy 33 spraw oraz złożonych wyjaśnień stwierdzono nieprawidłowość w zakresie przewlekłości postępowania egzekucyjnego sięgająca od 177 do 562 dni, licząc od daty wpływu do Urzędu tytułu wykonawczego do daty zakończenia tytułu wykonawczego w podsystemie EGAPOLTAX lub rozpoczęcia niniejszej kontroli. Na powyższe wpływ miała bezczynność, ograniczenie w poszukiwaniu majątku zobowiązanego czy też przebieg realizacji dokonanych zajęć egzekucyjnych, o której mowa w pkt „działania związane z poszukiwaniem majątku zobowiązanego” oraz „stosowanie środków egzekucyjnych oraz przebieg realizacji dokonanych zajęć egzekucyjnych” (sprawa nr 12316997, 13659002, 15635348, 17811353, 15274719, 16683035, 15029450, 16379074). [dowód: akta kontroli tom II str. 1-45; tom II str. 356-415; tom V str. 87-153; tom V str. 349-368; tom V str. 154-221; tom VIII str. 387-656; tom V str. 469-667]

Z wyjaśnień złożonych wynika m.in., że przyczyną powyższego był natłok spraw - znaczna ponadprzeciętna ilość obowiązków przydzielonych pracownikom do wykonania czy brak składników majątkowych, co do których mogłaby być prowadzona skuteczna egzekucja. [dowód: akta kontroli tom I str. 300-329, 419-447]

Osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości: pani kontroler skarbowy, pani starszy kontroler skarbowy, pani ekspert skarbowy, pani ekspert skarbowy, pani ekspert skarbowy, pani ekspert skarbowy, pani ekspert skarbowy, pani starszy ekspert skarbowy, pani starszy ekspert skarbowy, pan starszy poborca skarbowy, pan starszy poborca skarbowy.

Osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości z tytułu nadzoru: pani kierownik działu, pan , pani zastępca naczelnika, pan Grzegorz Jańta zastępca naczelnika, pani Aleksandra Szyszka-Zielińska naczelnik urzędu, pani Małgorzata Majchrzak naczelnik urzędu.

Skutkiem powyższych nieprawidłowości jest zmniejszenie skuteczności podejmowanych działań.

W toku kontroli stwierdzono również, że postępowania egzekucyjne prowadzono w sposób prawidłowy i terminowy poza ww. przypadkami przewlekłości. Prawidłowo i zgodnie ze stanem faktycznym kończono postępowania egzekucyjne (poza przypadkami wskazanymi w pkt 2.3.3d), w tym monitorowano tytuły wykonawcze celem zapobieżenia ich zakończenia z uwagi na przedawnienie. W przypadku kontynuowania postępowania egzekucyjnego także istniały przesłanki do jego dalszego prowadzenia m.in. z uwagi na poszukiwanie majątku zobowiązanego. Ponadto stwierdzono, że zasadnie umarzano postępowania egzekucyjne, tj. zgodnie z przesłankami do umorzenia postępowania egzekucyjnego wynikającymi z przepisów u.p.e.a.

2.3.4 Rejestrowanie czynności egzekucyjnych oraz okresów zawieszenia lub wstrzymania postępowania egzekucyjnego w podsystemie EGAPOLTAX

a) Rejestrowanie czynności egzekucyjnych

Na podstawie analizy 33 spraw oraz złożonych wyjaśnień stwierdzono, że rejestrowanie czynności egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX odbywało się w sposób poprawny i terminowy poza ww. uchybieniami, tj. w podsystemie EGAPOLTAX:

1) nie odnotowano czynności egzekucyjnej DODP³⁰ (sprawa nr 12316997, 13659002, 18910883). [dowód: akta kontroli tom II str. 1-45; tom II str. 71-98; tom II str. 46-70]

Przyczyną powyższego była znaczna ponadprzeciętna ilość obowiązków przydzielonych pracownikom do wykonania. [dowód: akta kontroli tom I str. 300-329]

Ponadto z wyjaśnień wynika, że sprawa 18910883 w dniu 13.12.2022 r. została zamknięta na skutek rozliczenia w systemie wyegzekwowanych środków pieniężnych w systemie po zakończeniu prowadzonego postępowania brak jest możliwości odnotowania czynności DODP. [dowód: akta kontroli tom I str. 335-414]

Należy zauważyć, że zwrotne potwierdzenie odbioru potwierdzające doręczenie zobowiązanej spółce m.in. odpisu tytułu wykonawczego wpłynęło do Urzędu na 5 dni przed zakończeniem tytułu wykonawczego w podsystemie EGAPOLTAX. Zatem organ egzekucyjny miał wystarczający czas, aby w podsystemie EGAPOLTAX odnotować czynność egzekucyjną DODP przed zakończeniem tytułu wykonawczego.

2) z opóźnieniem sięgającym:

- od 11 do 26 dni rozliczono służbę nr 541173, 567735, 585396, 593823, 518570, licząc od daty jej odebrania (sprawa nr 14786921, 15635348, 15274719). Ponadto rozliczenia służby nr 593823 dokonano 7 dni po zakończeniu tytułu wykonawczego w podsystemie EGAPOLTAX (sprawa nr 14786921); [dowód: akta kontroli tom II str. 121-212; tom II str. 356-415; tom V str. 349-368]
- od 39 do 46 dni zarejestrowano czynności egzekucyjne (DODP, ZRBA³¹, RNDC³², SRSM³³, ZWZP³⁴, ZIWI,³⁵ ZJPK³⁶) dokonane przez inny organ egzekucyjny, licząc od daty wpływu do komórki egzekucyjnej akt egzekucyjnych przekazanych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rudzie Śląskiej i Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach (sprawa nr 16008869, 16379074). [dowód: akta kontroli tom III str. 204-405; tom V str. 469-667]
- 122 dni zarejestrowano doręczenie zawiadomienia o ponownym wszczęciu egzekucji, licząc od daty wpływu do urzędu zwrotnego potwierdzenia odbioru (sprawa nr 15029450) [dowód: akta kontroli tom VIII str. 387-656]

Z wyjaśnień złożonych przez naczelnika Urzędu wynika m.in., że służby zostały odebrane a kwoty uzyskane rozliczone niezwłocznie po zakończeniu służby, w pierwszym dniu roboczym. Ponadto wprowadzenie do podsystemu EGAPOLTAX czynności egzekucyjnych było możliwe po zarejestrowaniu tytułu wykonawczego. [dowód: akta kontroli tom I str. 419-447, 335-414, 453-469]

Z wyjaśnień złożonych w sprawie nr 15029450 wynika, że przyczyną powyższego była nieuwaga pracownika i natłok zadań. [dowód: akta kontroli tom I str. 453-469]

Należy zaznaczyć, że podsystem EGAPOLTAX nie służy wyłącznie do wspomagania informatycznego komórek egzekucji administracyjnej, ale służy również do terminowego, prawidłowego i zgodnego ze stanem faktycznym rejestrowania przebiegu postępowania egzekucyjnego. Informacje zawarte w podsystemie EGAPOLTAX stanowią m.in. źródło danych analitycznych i sprawozdawczych poprzez, chociażby, wykorzystanie do tego celu hurtowni WHTAX. Zatem niezwłoczne i prawidłowe rejestrowanie przebiegu postępowania egzekucyjnego ma kluczowe znaczenie dla odwzorowania stanu faktycznego sprawy w danym czasie. Bez aktualnych i pełnych danych odnotowanych w systemie nie jest możliwy

³⁰ Doręczenie odpisu tytułu wykonawczego

³¹ Zajęcie rachunku bankowego

³² Relacja o niemożności dokonania czynności egzekucyjnych

³³ Sporządzenie protokołu o stanie majątkowym

³⁴ Zajęcie wynagrodzenia za pracę

³⁵ Zajęcie innych wierzytelności

³⁶ Zajęcie innych wierzytelności - JPK

skuteczny nadzór nad wykonywaniem zadań z zakresu egzekucji administracyjnej, do którego sprawowania zobowiązany jest naczelnik urzędu.

3) dwukrotnie zarejestrowano ten sam protokół o stanie majątkowym (sprawa nr 16363889). [dowód: akta kontroli tom II str. 478-623]

Przyczyną powyższego była pomyłka. [dowód: akta kontroli tom I str. 335-414]

4) nie rozliczono służby nr 698181 przydzielonej na okres od 17.07.2023 r. do 21.07.2023 r. (sprawa nr 10859346). [dowód: akta kontroli tom IX str. 213-693; tom X str. 1-122]

Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że służba nr 698181 utworzona przez pracownika została odebrana, czynności w służbie zostały wpisane. W związku z tym czynność "Rozliczenie służby" która funkcjonuje w systemie EGAPOLTAX nie wpływa na ww. czynności. [dowód: akta kontroli tom I str. 473-475]

b) Rejestrowanie okresów i kodów podstawy prawnej zawieszenia lub wstrzymania postępowania egzekucyjnego

Na podstawie analizy 11 spraw oraz złożonych wyjaśnień stwierdzono, że rejestrowanie okresów i kodów podstawy prawnej zawieszenia lub wstrzymania postępowania egzekucyjnego w podsystemie EGAPOLTAX odbywało się w sposób prawidłowy i terminowy poza uchybieniem polegającym na błędnym odnotowaniu daty początku zawieszenia postępowania egzekucyjnego, tj. 6.09.2022 r. zamiast 31.08.2022 r. (sprawa nr 17432318). [dowód: akta kontroli tom IV str. 571-588]

Przyczyną powyższego był błąd pracownika. [dowód: akta kontroli tom I str. 300-329]

2.4 Kontrole funkcjonalne

W okresie objętym kontrolą uregulowania dotyczące zasad sprawowania kontroli funkcjonalnej w Drugim Urzędzie Skarbowym w Katowicach określało:

- zarządzenie Nr 3/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 18 stycznia 2019 r. w sprawie organizacji systemu kontroli sprawowanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące kierownicze stanowiska w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach i podległych urzędach z późniejszymi zmianami; [dowód: akta kontroli tom I str. 204-255]
- procedury sprawowania kontroli funkcjonalnej w komórce SEE na rok 2022, zatwierdzone przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Katowicach. [dowód: akta kontroli tom I str. 204-255]

W okresie od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r. w Drugim Urzędzie Skarbowym w Katowicach w obszarze egzekucji administracyjnej przeprowadzono łącznie 16 kontroli, w których nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień. [dowód: akta kontroli tom I str. 204-255]

Weryfikacji poddano wszystkie kontrole funkcjonalne przeprowadzone w ww. okresie w wyniku, której stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z przepisami wewnętrznymi obowiązującymi w jednostce kontrolowanej.

III Zalecenia pokontrolne

Przedstawiając powyższą ocenę wynikającą z ustaleń kontroli, zobowiązuję Panią Naczelnik do podjęcia wszelkich niezbędnych działań mających na celu zapewnienie prawidłowego działania Urzędu oraz zapobieganie powstaniu nieprawidłowości i uchybień. W szczególności zalecam:

1. Analizę prowadzonego postępowania egzekucyjnego pod kątem możliwości inicjowania przez komórkę wierzycielską wniosku o zakaz prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z instrukcją działania naczelników urzędów skarbowych województwa śląskiego wydaną zarządzeniem Nr 23/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 28 lutego 2019 r. w zakresie prowadzenia postępowań egzekucyjnych.

2. Wykonywać zadania przypisane do komórki organizacyjnej zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym urzędu.
3. Podejmować niezwłocznie działania w zakresie:
 - a) skrócenia czasu trwania postępowania egzekucyjnego poprzez unikanie nieuzasadnionych okresów bezczynności i przewlekłości;
 - b) monitorowania sposobu realizacji zastosowanego środka egzekucyjnego u dłużnika zajętej wierzytelności, w przypadku na występujące transakcje zawierane pomiędzy nim a zobowiązanym;
 - c) występowania do innych organów współpracujących z wnioskiem o udzielenie informacji o zobowiązanym;
 - d) stosowania środka egzekucyjnego w postaci zajęcia rachunku bankowego oraz zajęcia wynagrodzenia za pracę, w przypadku posiadania informacji od płatnika;
 - e) podjęcia zawieszonego postępowania egzekucyjnego;
 - f) wezwania dłużnika zajętej wierzytelności w związku z brakiem informacji o sposobie realizacji zajętej wierzytelności;
 - g) uchylania zajęcia rachunku bankowego;
 - h) zawiadamiania dłużnika zajętej wierzytelności o wszelkich okolicznościach mających wpływ na realizację zajęcia;
 - i) występowania do wierzyciela o wydanie kolejnego tytułu wykonawczego na potrzeby prowadzenia egzekucji z nieruchomości;
 - j) przydzielenia tytułu wykonawczego do służby celem przystąpienia do czynności egzekucyjnych zmierzających do zastosowania lub zrealizowania środka egzekucyjnego;
 - k) wnikliwego poszukiwania majątku zobowiązanych nie ograniczając ich wyłącznie do sprawdzenia rachunków bankowych w systemie Ognivo czy przydzielania tytułu wykonawczego do służby nie przynoszącej oczekiwanych efektów;
 - l) przekazywania stosowanych dokumentów umożliwiających organowi przejmującemu bieg egzekucji realizację egzekucji łącznej ze środka egzekucyjnego, co do którego nastąpił zbieg egzekucji;
 - m) powiadamiania komornika sądowego o przekształceniu zajęcia zabezpieczającego w zajęcie egzekucyjne.
4. Stosować zasadę łączenia tytułów wykonawczych na jednego zobowiązanego.
5. Wykorzystywać uprawnienia wynikające z:
 - a) art. 71 § 1 u.p.e.a. w sprawie wyjawienia majątku;
 - b) art. 71a u.p.e.a. w zakresie przeprowadzenia kontroli prawidłowości realizacji zastosowanego środka egzekucyjnego;
 - c) art. 39 § 2 pkt 2 Kpa w sprawie doręczenia pism za pokwitowaniem m.in. przez swoich pracowników.
6. Umarzać postępowanie egzekucyjne, na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a., po podjęciu wszelkich możliwych czynności egzekucyjnych i stwierdzeniu, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej koszty egzekucyjne.
7. Akta sprawy prowadzić rzetelnie i zgodnie ze stanem faktycznym, tak, aby odzwierciedlały one przebieg prowadzonego postępowania gromadząc dokumenty potwierdzające przeprowadzone czynności.
8. Niezwłocznie i poprawnie, zgodnie ze stanem faktycznym i w oparciu o dowody, w podsystemie EGAPOLTAX rejestrować:
 - a) tytuły wykonawcze;
 - b) czynności egzekucyjne;

- c) datę doręczenia zawiadomienia o ponownym wszczęciu egzekucji;
 - d) datę podjęcia zawieszonego postępowania egzekucyjnego;
 - e) rozliczenie służby po jej odebraniu.
9. Zapewnić nadzór nad zagadnieniami, w których stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, w tym poprzez wykorzystanie kontroli funkcjonalnej.
10. Osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości, w zależności od okoliczności ich powstania, poinstruować lub wyciągnąć wobec nich stosowne konsekwencje służbowe.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
Zobowiązuję Panią Naczelnik do przekazania w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.
Ponadto proszę o przekazania, w terminie 9 miesięcy od daty udzielenia odpowiedzi o sposobie wykonania zaleceń, informacji o rezultatach ich wdrożenia po przeprowadzonej kontroli.

Podstawa prawna

Art. 46 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 i 3, art. 48 oraz art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Maciej Wilczak

zastępca dyrektora

Departamentu Organizacji Krajowej Administracji Skarbowej